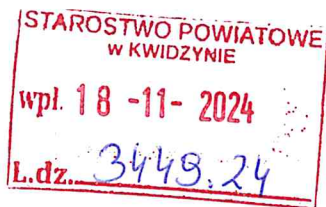

Wójt Gminy Gardeja
ul. Kwidzyńska 27
82-520 Gardeja

W1
Gardeja, dnia 14.11.2024 r.

OŚiGR.I.6220.4.2024

Decyzja niniejsza wobec nie wniesienia
w ustalonym terminie odwołania stała się
ostateczna dnia: 03.12.2024

INSPEKTOR
ds. ochrony środowiska, rolnictwa,
leśnictwa i gospodarki wodnej

Anita Gudowska

**DECYZJA
O ŚRODOWISKOWYCH UWARUNKOWANIACH**

Na podstawie art. 71 ust. 2 pkt 2, art. 75 ust. 1 pkt 4, art. 84 i 85 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 tj.) w związku z art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024r., poz. 572 tj.), po zasięgnięciu opinii Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kwidzynie oraz Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku w sprawie wszczętego w dniu 26.03.2024 roku postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na wniosek złożony przez Zarząd Powiatu w Kwidzynie, ul. Kościuszki 29b, 82-500 Kwidzyn w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na realizację przedsięwzięcia polegającego na: „Przebudowa drogi powiatowej nr 3213G Nowa Wioska-Klasztorzek” realizowanej na działkach ewid. nr 19/3 (w obrębie skrzyżowania), 23 (w obrębie skrzyżowania), 19/1, 20, 118 obręb Klasztorzek oraz dz. nr 143 obręb Morawy, gmina Gardeja.

postanawiam

stwierdzić brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia polegającego na „Przebudowa drogi powiatowej nr 3213G Nowa Wioska-Klasztorzek” realizowanej na działkach ewid. nr 19/3 (w obrębie skrzyżowania), 23 (w obrębie skrzyżowania), 19/1, 20, 118 obręb Klasztorzek oraz dz. nr 143 obręb Morawy, gmina Gardeja.

Uzasadnienie

W dniu 26 marca 2024 r. do Wójta Gminy Gardeja wpłynął wniosek Zarządu Powiatu w Kwidzynie ul. Kościuszki 29b, 82-500 Kwidzyn wraz z załącznikami tj. kartą informacyjną przedsięwzięcia w wersji papierowej oraz elektronicznej, mapami ewidencyjnymi terenu objętego inwestycją oraz uproszczonymi wypisami z rejestru gruntów o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na realizację przedsięwzięcia polegającego na:

„Przebudowa drogi powiatowej nr 3213G Nowa Wioska-Klasztorzek” realizowanej na działkach ewid. nr 19/3 (w obrębie skrzyżowania), 23 (w obrębie skrzyżowania), 19/1, 20, 118 obręb Klasztorzek oraz dz. nr 143 obręb Morawy, gmina Gardeja.

Po dokonaniu analizy przedłożonej dokumentacji, w tym karty informacyjnej przedsięwzięcia stwierdzono co następuje:

- ✓ Planowane przedsięwzięcie polega na przebudowie istniejącej drogi powiatowej nr 3213G Nowa Wioska-Klasztorzek na odcinku km 0+000 - 2+242, o długości 2,242 km.
- ✓ Przedsięwzięcie objęte ww. wnioskiem zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 62 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r., poz. 1839) kwalifikowane jest jako: „*drogi o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km inne niż wymienione w §2 ust. 1 pkt 31 i 32 lub obiekty mostowe w ciągu drogi o nawierzchni twardej z wyłączeniem przebudowy dróg lub obiektów mostowych, służących do obsługi stacji elektroenergetycznych i zlokalizowanych poza obszarami objętymi formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt. 1-5, 8-9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody*”
- ✓ W związku z tym realizacja ww. przedsięwzięcia wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.
- ✓ Przedsięwzięcie zlokalizowane jest na obszarze dorzecza Wisły (kod 2000, RZGW w Gdańsku). Przedsięwzięcie znajduje się w obszarze jednolitej części wód powierzchniowych oznaczonym europejskim kodem PLRW2000252968499 o nazwie „Dopływ z jez. Klasztornego: zaliczanym do region wodnego Dolnej Wisły (scalona część wód powierzchniowych DW 1305).
- ✓ W związku z rodzajem i lokalizacją przedsięwzięcia, oddaloną od granic Państwa, wykluczona jest możliwość oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na obszary położone poza granicami Polski zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji. Nie zachodzą, więc przesłanki do przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym.

Działając na podstawie art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 tj.) Wójt Gminy Gardeja pismami z dnia 17 kwietnia 2024 r. nr OŚiGR.I.6220.4.1.2024 zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku, Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kwidzynie oraz do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalnego Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku z prośbą o przedstawienie opinii w przedmiocie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kwidzynie pismem nr SE.ZNS.70.491.11.2024 dnia 25 kwietnia 2024 r. (data wpływu 29 kwietnia 2024 r.) wyraził opinie, że dla planowanego przedsięwzięcia nie zachodzi konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

Pismem nr GT.ZZŚ.4901.87.2024.KP z dnia 22.05.2024 r. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Tczewie wyraziło opinię o braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania dla przedsięwzięcia polegającego na: „Przebudowa drogi powiatowej nr 3213G Nowa Wioska-Klasztorzek” realizowanej na działkach ewid. nr 19/3

(w obrębie skrzyżowania), 23 (w obrębie skrzyżowania), 19/1, 20, 118 obręb Klasztorok oraz dz. nr 143 obręb Morawy, gmina Gardeja.

Na podstawie danych z Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły opublikowanym w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. poz. 1911 i 1958 Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Tczewie stwierdziło, iż przedsięwzięcie znajduje się w regionie wodnym Dolnej Wisły, na obszarze następujących jednolitych części wód:

-powierzchniowych:

- kod:PLRW200015522549- Wandówka. Stanowi ona naturalną część wód, jest monitorowana. Jej stan ogólny określono jako zły. JCWP jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Cel środowiskowy dla JCWP to umiarkowany stan ekologiczny oraz dobry stan chemiczny.
- Kod:PLRW2000172968499- Dopływ z jez. Klasztornego. Stanowi ona naturalną część wód, jest monitorowana. JCWP jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Cel środowiskowy dla JCWP to umiarkowany stan ekologiczny oraz dobry stan chemiczny. W powyższych JCWP znajdują się obszary chronione przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2023 r. poz. 1336 ze zm.) dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie dla którego cele środowiskowe zostały określone w akcie będącym podstawą prawną obszaru. Planowana inwestycja znajduje się częściowo na terenie Morawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

-podziemnych

- Kod: PLGW200030- o dobrym stanie (stan ilościowy dobry, stan chemiczny dobry), monitorowana, niezagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Cel środowiskowy dla JCWPd to utrzymanie dobrego stanu ilościowego oraz chemicznego.
- kod PLGW200039 — o dobrym stanie (stan ilościowy dobry, stan chemiczny dobry), monitorowana, zagrożona chemicznie ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Cel środowiskowy dla JCWPd to utrzymanie dobrego stanu ilościowego oraz chemicznego.

Planowane przedsięwzięcie nie jest zlokalizowane na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią. Planowana inwestycja znajduje się na terenie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych – 210 Hawa.

Jednocześnie Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Tczewie wskazało na konieczność uwzględnienia w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następujących warunków i wymagań.

1. Przed rozpoczęciem prac inwestycyjnych należy uzyskać wszystkie niezbędne decyzje administracyjne wymagane przepisami.
2. Podczas prac inwestycyjnych należy utrzymywać swobodny (bez podpiętrzenia) przepływ wody w Cieku Kleczkowskim oraz zabezpieczyć koryto ww. cieku wodnego przed przedostaniem się do wód zanieczyszczeń, podczas prac inwestycyjnych.
3. W przypadku kolizji elementów planowanej instalacji z urządzeniami melioracyjnymi lub drenarskimi należy zrealizować stosowne prace inżynierskie dla zapewnienia ciągłości urządzeń melioracji wodnych. W razie uszkodzenia infrastruktury melioracyjnej bądź drenarskiej w trakcie trwania prac, Inwestor

- zobowiązany jest dokonać zgłoszenia tego faktu do stosownych organów, a następnie naprawy uszkodzonego odcinka.
4. Wody opadowe i roztopowe odprowadzać powierzchniowo do istniejących rowów drogowych.
 5. Zaplecze i bazę sprzętową zlokalizować na uszczelnionym podłożu, poza bezpośrednim sąsiedztwem z ciekami wodnymi oraz wyposażać je w niezbędną ilość pojemników, kontenerów, koszy do gromadzenia odpadów i zapewnić ich sukcesywny wywóz.
 6. Wyposażać teren przedsięwzięcia – plac budowy w sorbenty do neutralizacji substancji szkodliwych, w tym ropopochodnych (np. paliw, smarów) i syntetycznych (np. olejów).
 7. Należy używać wyłącznie sprawnego technicznie sprzętu i natychmiast zabezpieczać oraz usuwać ewentualne wycieki substancji ropopochodnych ze sprzętu czy pojazdów.
 8. W celu neutralizacji ewentualnych wycieków substancji ropopochodnych należy na bieżąco usuwać je z wykorzystaniem sorbentów, w przypadku znacznego zanieczyszczenia gruntu zapewnić sprawne jego zebranie i usunięcie przez uprawniony podmiot.
 9. W trakcie realizacji przedsięwzięcia zapewnić pracownikom dostęp do sanitariatów.
 10. Zapewnić właściwe gospodarowanie wytwarzanymi odpadami, minimalizować ich ilość składować selektywnie w wydzielonych przystosowanych miejscach w warunkach zabezpieczających przed przedostawaniem się do środowiska substancji szkodliwych oraz zapewnić ich sprawny odbiór lub ponowne wykorzystanie.
 11. W trakcie eksploatacji inwestycji prowadzić przeglądy techniczne i utrzymaniowe przepustów, usuwać zalegające śmieci oraz zamulenie w granicach oddziaływania drogi.
 12. Środki zimowego utrzymania wykorzystywać racjonalnie nie przekraczając dopuszczalnych ilości na powierzchni terenu odladzanego.
 13. Dla zachowania wartości przyrodniczej pokrywy glebowej, zasypywanie wykopów urobkiem należy wykonywać z zachowaniem układu istniejących warstw gruntowych.
 14. Podczas robót ziemnych związanych z wykończeniem wykopów wierzchnią warstwę urodzajną oddzielić i później wykorzystać do zagospodarowania terenów zielonych.
 15. Ziemię z wykopów nie odkładać na drodze spływu powierzchniowego wód, aby nie doprowadzić do wymywania zanieczyszczeń z hałd lub gromadzenia się wód i powstawania podtopień.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku postanowieniem nr RDOŚ-Gd-WOO.4220.278.2024.KB.3 z dnia 07 sierpnia 2024 r. (data wpływu 09 sierpnia 2024 r.) postanowił wyrazić opinię o braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko co do planowanego przedsięwzięcia pn.: "Przebudowa drogi powiatowej nr 3213G Nowa Wioska-Klasztorek" realizowanej na działkach ewid. nr 19/3 (w obrębie skrzyżowania), 23 (w obrębie skrzyżowania), 19/1, 20, 118 obręb Klasztorek oraz dz. nr 143 obręb Morawy, gmina Gardeja.

Jednocześnie Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska wskazał na konieczność określenia w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach poniższych warunków dotyczących etapu realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia oraz wymagań koniecznych do uwzględnienia w projekcie budowlanym:

Warunki dotyczące etapu realizacji przedsięwzięcia:

1. Prace budowlane prowadzić w porze昼iennej (tj. w godzinach 6:00-22:00)
2. Przy wyznaczaniu terenów pod zaplecze budowy, bazę materiałowo-sprzętową, miejsca składowania odpadów o materiałach z rozbiórki oraz miejsca deponowania mas ziemnych wykluczyć ich lokalizację:
 - a) w odległości mniejszej niż 20 m od rowów melioracyjnych;
 - b) w odległości nie mniejszej niż 50 m od cieków i zbiorników wodnych;
 - c) w miejscach występowania gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 z późn.zm.) oraz siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U. z 2014 r., poz. 1713).
3. Zaplecze budowy zorganizować w sposób eliminujący zagrożenie przedostania się zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego, poprzez:
 - a) Uszczelnienie nawierzchni placów składowych materiałów sypkich, placów postojowych dla maszyn i środków transport, oraz parkingów dla pracowników;
 - b) Zabezpieczenie przed spływami poprzez zakrycie materiałów budowlanych takich jak żwir, kruszec, cement itp.;
 - c) Prowadzenie konserwacji i naprawy maszyn pracujących na placu budowy na terenach specjalnie do tego przygotowanych – na uszczelnionym podłożu.
4. Wyposażyć plac budowy w sorbenty do ograniczania i usuwania ewentualnych rozlewów olejowych.
5. W przypadku wycieku do środowiska substancji ropopochodnych; zabezpieczyć wyciek przed przedostaniem się do wód powierzchniowych i gruntowych; zapewnić sprawne usunięcie go z powierzchni wody lub gruntu oraz bezwzględnie zlecić usunięcie skażonej warstwy ziemi wyspecjalizowanemu odbiorcy.
6. Warstwę gleby zdjętą z pasa robót budowlanych zdeponować, zabezpieczyć i po zakończeniu prac ponownie wykorzystać.
7. Drzewa i krzewy pozostające w zasięgu prac, zabezpieczyć na czas prowadzenia robót przed:
 - a) możliwością mechanicznego uszkodzenia np. poprzez odeskowanie pni drzew – na podkładzie z rur drenarskich lub mat słomianych pokrywających powierzchnię drzewa pod odeskowaniem;
 - b) fizycznym uszkodzeniem krzewów, np. poprzez wygradzenie obszaru występowania krzewów np. taśmą;
 - c) przesuszeniem bryły korzeniowej, np. poprzez zastosowanie mat ograniczających transpirację oraz prowadzenie wykopów w ich sąsiedztwie krótkimi odcinkami, ograniczając czas otwarcia wykopów;

- d) mechanicznym uszkodzeniem bryły korzeniowej, np. poprzez prowadzenie prac w bezpośrednim sąsiedztwie systemów korzeniowych drzew i krzewów, w sposób ręczny o ile pozwala na to technologia prac; powstałe ewentualne uszkodzenia mechaniczne pni i korzeni zabezpieczyć preparatem grzybobójczym.
8. Nie składować materiału ziemnego i budowlanego w obrębie rzutu koron i pni drzew tj. w odległości równej rzutowi korony powiększonemu o 2 m ale nie bliżej niż 10 m od pnia drzewa.
9. W obrębie rzutu koron drzew i do 2m poza nimi nie dopuszczać do poruszania się sprzętu mechanicznego zaś wszelkie prace ziemne w tych miejscach wykonywać ręcznie z zachowaniem maksymalnej liczby korzeni.
10. W zasięgu koro I w odległości 2 m od obrysu korony nie zmieniać poziomu gruntu a wszelkie wykopy zasypywać w jak najkrótszym czasie, w przypadku bezwzględnej konieczności zmiany poziomu gruntu wykonać systemy napowietrzające glebę.
11. Nie prowadzić wykopów w obrębie rzutu koron drzew nieprzeznaczonych do wycinki i do 2m poza nimi, dłużej niż 2 tygodnie a przy wilgotnej pogodzie 3 tygodnie w przypadku przerwania robót wykopy winny być prowizorycznie wypełnione lub przykryte matami; korzenie muszą być cały czas wilgotne; w razie konieczności drzewa podlewać w ilości ok. 20 dm³/dobę na jedno drzewo przez cały okres trwania robót, w zależności od warunków atmosferycznych; w przypadku niebezpieczeństwa mrozu ściany wykopów w obrębie korzeni drzew przykryć materiałem chroniącym np. matami.
12. Prace ziemne i budowlane prowadzić poza okresem lęgowym ptaków, tj. poza okresem od 1 marca do 15 października; dopuszcza się prowadzenie prac w ww. okresach po wykluczeniu przez specjalistę ornitologa lęgów ptaków, co należy potwierdzić wpisem w dokumentacji np. wpisem do protokołu z nadzoru przyrodniczego.
13. Prace związane z oczyszczeniem rowów przydrożnych w okresie rozrodu i migracji płazów i gadów tj. od 1 marca do 15 października prowadzić pod nadzorem przyrodnika (specjalisty herpatologa); co powinno zostać potwierdzone właściwym wpisem w dokumentacji np. wpisem do protokołu z nadzoru przyrodniczego.
14. Podczas prowadzenia wykopów zabezpieczyć plac robót płotkiem z siatki herpatologicznej przed przedostaniem się do wykopów małych zwierząt; codziennie przed rozpoczęciem prac przeprowadzać kontrolę wykopów małych zwierząt; codziennie przed rozpoczęciem prac przeprowadzać kontrolę wykopów; uwięzione zwierzęta niezwłocznie przenosić poza teren objęty pracami, na właściwe dla nich siedlisko, przenoszenie prowadzić pod nadzorem przyrodnika oraz w przypadku płazów przy użyciu rękawiczek ochronnych; używamy do tego sprzęt dezynfekować; skuteczność zastosowanych rozwiązań powinna być monitorowana na etapie budowy przez przyrodnika i udokumentowana właściwym wpisem w dokumentacji np. wpisem do protokołu z nadzoru przyrodniczego.

Analizując łącznie kryteria określone w art. 63 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko tut organ wziął pod uwagę :

1. Rodzaj i charakterystyka przedsięwzięcia

Przedmiotem inwestycji jest przebudowa istniejącej drogi powiatowej nr 3213G Nowa Wioska-Klasztorzek na odcinku km 0+000 - 2+242, o długości 2,242 km.

Przedmiotowa droga powiatowa nr 3213G została zakwalifikowana w układzie dróg powiatowych powiatu kwidzyńskiego jako droga klasy technicznej „L” o poniższych parametrach:

- szlakowy na odcinku drogi poza terenem zabudowanym, przez miejscowość Klasztorek przekrój półuliczny. W miejscowości Klasztorek po jednej stronie drogi usytuowany jest chodnik o nawierzchni z kostki betonowej polbruk. Stan techniczny chodnika jest dostateczny.
- szerokość nawierzchni zmienna, około 4,50 - 5,50 m, krawędź nawierzchni po obu stronach drogi uszkodzona – liczne ubytki.

Stan techniczny nawierzchni drogi jest zły. Na całej nawierzchni wzdłuż drogi, występują nierówności podłużne i poprzeczne, uszkodzona jest również krawędź nawierzchni. Na podstawie obserwacji w terenie oraz wykonanych pomiarów, należy stwierdzić, że stan techniczny konstrukcji nawierzchni oraz podłoża jest niezadowalający. Obserwuje się postępującą degradację nawierzchni drogi.

Odwodnienie drogi generalnie wymaga naprawy, po opadach deszczu, utrzymują się dłuższy czas zastoiska wody. Konieczne jest również wykonanie odmulenia rowów wzdłuż drogi, ścinka zawyżonych poboczy oraz oczyszczenie lub wymiana tych przepustów zlokalizowanych pod jezdnią, które będą tego wymagały.

Na całym odcinku drogi, w m. Klasztorek, wykonana jest jedna zatoka autobusowa, służąca obsłudze pasażerów komunikacji zbiorowej. W pozostałych miejscach autobusy zatrzymują się na drodze oznaczonych znakiem pionowym D-15 – przystanek autobusowy, w miejscach nie zawsze zapewniających bezpieczeństwo pasażerom komunikacji.

W ciągu drogi na przebudowywanym odcinku nie występują obiekty mostowe.

W ramach inwestycji nie planuje się wycinki drzew przydrożnych.

Całkowita powierzchnia istniejącego pasa drogowego wynosi 3,3614 ha, w tym powierzchnia nawierzchni:

- bitumicznych dróg – 1,12 ha
- brukowanych chodników i miejsc postojowych – 0,04 ha,
- powierzchni zielnych – 2,2014 ha.

Droga powiatowa nr 3213G na całym ciągu jest drogą klasy technicznej „L” – lokalną, zgodnie z warunkami technicznymi winna spełniać niżej wymienione parametry:

- droga jednojezdniowa posiadająca dwa pasy ruchu o szerokości 2,75 m, pochylenie poprzeczne jezdni 2,0 %. W przypadku konieczności zastosowania rozwiązań uspokajających ruch na terenie zabudowy, szerokość pasa ruchu może być zmniejszona o 0,25 m;
- pobocze drogi utwardzone szerokości od 0,75 m do 1,0 m o pochyleniu poprzecznym od 6% do 8%;
- pochylenie skarp nasypów i wykopów winno wynosić 1:1,5 ; w przypadku pochylenia skarp większych niż 1: 1,5 skarpy należy umocnić;
- nad drogą powinna być zachowana wolna przestrzeń, tzw. skrajnia pionowa drogi wynosząca 4,50 m dla drogi klasy „L”;

- urządzenia do powierzchniowego odwodnienia pasa drogowego powinny zapewniać sprawne odprowadzenie wód opadowych. Rowy odwadniające drogę winny być wykonane w kształcie trójkątnym lub trapezowym o pochyleniu skarp 1:1,5 i pochyleniu podłużnym dna rowu nie mniejszym niż 0,5 %;
- Droga, w zależności od potrzeb, winna być wyposażona w obiekty i urządzenia obsługi uczestników ruchu, min. zatoki autobusowe, przejścia dla pieszych. Lokalizację zatok autobusowych i przejść dla pieszych określają warunki techniczne w zależności od klasy drogi, natężenia ruchu, zapotrzebowania na przewozy osób.

W celu nadania odcinkowi drogi powiatowej właściwych parametrów technicznych dla klasy technicznej „L”, wynikających z warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie planuje się następujące rozwiązania:

- ***Nawierzchnia drogi***

Szerokość nawierzchni winna wynosić 5,50 m. W przypadku konieczności zastosowania rozwiązań uspokajających ruch na terenie zabudowy, szerokość pasa ruchu może być zmniejszona o 0,25 m, tj. szerokość nawierzchni będzie wynosić 5,00 m.

Przyjmuje się naprawę nawierzchni poprzez wzmocnienie podłoża w miejscach występowania przełomów oraz pasów krawędziowych, wyrównanie istniejącej nawierzchni masą bitumiczną, rozłożenie geosiatki wzmacniającej podłożę, ułożenie warstwy wiążącej z betonu asfaltowego o zwiększonej odporności na koleinowanie, wykonanie warstwy ścieralnej na gorąco.

- ***Skrzyżowania i zjazdy***

Na przedmiotowym odcinku drogi jest zlokalizowane skrzyżowanie z drogą powiatową nr 3228G oraz z drogami gminnymi. Przebudowa skrzyżowań nastąpi tylko w obrębie pasa drogowego w przypadku konieczności zwiększenia bezpieczeństwa użytkowników dróg.

Na zjazdach na drogi utwardzone i nieutwardzone ułożona zostanie nawierzchnia z betonu asfaltowego dwuwarstwowo i jednowarstwowo na podbudowie z kruszywa łamanego stabilizowanego mechanicznie lub z kostki betonowej.

- ***Chodniki***

W obrębie wsi Nowa Wioska wzdłuż drogi powiatowej planuje się wykonanie chodnika o długości około 350 m z kostki betonowej o szorstkiej strukturze szczególnie przydatnej w okresie zimowym, na podbudowie tłuczniowej i warstwie odsączającej z piasku; krawężnik na przejściach dla pieszych i zjazdach gospodarczych zaniżony. Istniejący chodnik w miejscowości Klasztorzek zostanie przebudowany, w jego celu dostosowania do wysokości jezdni.

- ***Zatoki autobusowe i przejścia dla pieszych***

W celu poprawy bezpieczeństwa pieszych, w miejscach przystanków autobusowych należy wykonać zatoki autobusowe lub perony wraz z przejściami dla pieszych, właściwie oznakowanymi znakami pionowymi i poziomymi.

- **Pobocza drogi**

Pobocza drogi są nienormatywne i zawyżone. Zgodnie z warunkami technicznymi dla drogi klasy „L” szerokość pobocza winna wynosić od 0,75 m do 1,0 m. Zostanie wykonane utwardzenie poboczy kruszywem naturalnym o ciągłym uziarnieniu, kruszywem łamanym lub destruktem bitumicznym z nadaniem spadku poprzecznego w granicach 6 – 8%. Utwardzenie poboczy drogi zwiększy trwałość nawierzchni oraz bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego.

- **Odwodnienie drogi, rowy i skarpy**

Dla właściwego odwodnienia drogi należy wykonać odmulenie rowów wzdłuż drogi, nadanie właściwego pochylenia dna rowów i pochylenia skarp zgodnie z wymogami warunków technicznych. Należy oczyścić lub wymienić niedrożne przepusty pod jezdnią w ciągu odwodnienia drogi.

- **Kanał technologiczny**

W ramach inwestycji planuje się budowę kanału technologicznego w pasie drogowym.

- **Wycinka drzew**

W ramach inwestycji nie planuje się wycinki drzew przydrożnych.

Nie przewiduje się wejścia poza granice pasa drogowego – przebudowa drogi realizowana będzie w granicach istniejącego pasa drogowego.

Do realizacji inwestycji konieczne będzie wykorzystanie ciężkiego sprzętu budowlanego:

- maszyn do rozbiórki nawierzchni – frezarek,
- samochodów ciężarowych – do transportu materiałów, nie nadających się do ponownego wykorzystania, do transportu mas bitumicznych z wytwórni na miejsce wbudowania, oraz innych potrzebnych materiałów budowlanych,
- koparek i ładowarek – do wykonania rozbiórek nawierzchni w wyznaczonych w projekcie miejscach oraz do wykonania robót ziemnych,
- układarek mas bitumicznych, walców i zagęszczarek – do zagęszczania gruntów,

2. Usytuowanie przedsięwzięcia

Przedsięwzięcie realizowane będzie na działkach ewid. nr 19/3 (w obrębie skrzyżowania), 23 (w obrębie skrzyżowania), 19/1, 20, 118 obręb Klasztorek oraz dz. nr 143 obręb Morawy, gmina Gardeja.

Przedsięwzięcie położone jest na terenie gminy Gardeja w powiecie kwidzyńskim.

Obszar inwestycji zlokalizowany jest na terenie JCWPd nr 39.

Przebudowa drogi realizowana będzie w granicach istniejącego pasa drogowego. Obszar oddziaływania przedsięwzięcia ogranicza się więc do działek pasa drogowego, wg wykazu w karcie informacyjnej przedsięwzięcia, wypisach i mapach ewidencji gruntów. Nie przewiduje się zatem oddziaływania przedsięwzięcia w fazie realizacji na grunty sąsiednie.

Przedmiotowa inwestycja zlokalizowana jest na obszarze dorzecza Wisły (kod 2000, RZGW w Gdańsku). Przedsięwzięcie znajduje się w obszarze jednolitej części wód powierzchniowych oznaczonym europejskim kodem PLRW2000252968499 o nazwie „Dopływ z jez. Klasztornego” zaliczonym do regionu wodnego Dolnej Wisły (scalona część wód powierzchniowych DW 1305).

Planowane przedsięwzięcie nie jest położone w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią. Przedsięwzięcie nie sąsiaduje z:

- obszarami wodno-błotnymi oraz obszarami o płytkim zaleganiu wód podziemnych, w tym siedliskami łągowymi oraz ujściami rzek;
- obszarami objętymi ochroną, w tym strefami ochronnymi ujęć wód i obszarami ochronnymi zbiorników śródlądowych

Droga przebiega głównie przez obszar o charakterze rolniczym z dwoma wsiami – Nowa Wioska i Klasztornek. Znajduje się tu niska zabudowa jednorodzinna siedliskowa oraz gospodarstwa rolne, a także obiekty drobnych usług i handlu.

W otoczeniu drogi znajdują się:

- budynki wolnostojące, z wykorzystaniem usług,
- niezabudowane działki, w tym grunty rolne.

Szata roślinna w obrębie pasa drogowego i w najbliższym jego sąsiedztwie, wzdłuż odcinka drogi powiatowej nr 3213G charakteryzuje się niewielkim zróżnicowaniem. Związane jest to przede wszystkim z przebiegiem na części odcinka drogi przez użytkowane agrocenozy, głównie pola uprawne, oraz tereny osad ludzkich miejscowości Nowa Wioska i Klasztornek. Występująca roślinność ma charakter synantropijny, ruderalny ze znacznym udziałem roślin nitrofilnych, oraz pospolitych gatunków segetalnych. Na opisywanym obszarze można wyróżnić fitocenozy o znamionach: *Convolvulo arvensis*- *Agropyretum repentis*, *Artemisio vulgaris*-*Tanacetetum*, *Urtico-Aegopodietum podagrariae*, które znacznie wyraźniej uwidaczniają się w obrębie rowów i podnóży nasypów drogowych, pomimo ich systematycznego koszenia w całej szerokości pasa drogowego. W miejscach wydeptanych (głównie w obrębie miejscowości) występują klasyczne zespoły żylicy i rdestu ptasiego (*Lolio-polygonetum arenastris*). Z pospolicie występujących gatunków, odnotowanych w obrębie pasa drogowego można wymienić takie, jak: bylica pospolita (*Artemisia vulgaris*), pokrzywa zwyczajna (*Urtica dioica*), ostrożeń polny (*Cirsium arvense*), cykoria podróżnik (*Cichorium intybus*), szczaw tępolistny (*Rumex obtusifolius*), wrotycz zwyczajny (*Tanacetum vulgare*), ostrożeń polny (*Cirsium arvense*), wiesiołek dwuletni (*Oenothera biennis*), podagrycznik pospolity (*Aegopodium podagraria*), jasnota biała (*Lamium album*), kuklik pospolity (*Geum urbanum*), mniszek lekarski (*Taraxacum officinale*), bylica piołun (*Artemisia absinthium*), babka zwyczajna (*Plantago maior*), rajgras wyniosły (*Arrhenatherum elatius*), życica trwała (*Lolium perenne*), wiechlina roczna (*Poa annua*), wiechlina zwyczajna (*Poa trivialis*), kupkówka pospolita (*Dactylis glomerata*). W związku z systematycznym koszeniem pasa drogowego, oraz lokalizacją drogi częściowo w terenie zabudowanym, podrosty drzew i krzewów występują w bardzo ograniczonym zakresie.

W obszarze realizacji przedsięwzięcia brak jest pomników przyrody.

Ze względu na lokalizację przedsięwzięcia, nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania przedsięwzięcia.

3. Rodzaj i skale możliwego oddziaływania na elementy środowiska

Z uwagi na brak zmiany istniejącego sposobu użytkowania terenu, brak jest możliwego zagrożenia dla środowiska w wyniku realizacji inwestycji. Planowana inwestycja nie wpłynie w związku z tym na ochronę, pogorszenie stanu oraz jakości wód powierzchniowych i podziemnych. Skala przedsięwzięcia, (brak zmiany w ilości wód opadowych i roztopowych odprowadzanych bezpośrednio do gruntu – ilość nie ulegnie zmianie) oraz rodzaj inwestycji nie będzie miał wpływu na wody powierzchniowe i podziemne. Planowana inwestycja nie wpłynie na jakość zagospodarowania terenu (przestrzeni), pogorszenie warunków kulturowych oraz krajobrazowych.

W pasie drogi na całym odcinku nie wykazano przedstawicieli chronionych gatunków roślin zielonych. Niewykluczone jednak, że takowe mogą występować, szczególnie na sąsiadujących z pasem drogi terenach

W miejscu planowanej inwestycji oraz obszarze potencjalnego oddziaływania inwestycji na środowiska nie stwierdzono gniazdowania, odpoczynku, żerowania oraz migracji ptaków. Na potencjalne występowanie ptaków wpływa bezpośrednie sąsiedztwo pól uprawnych (użytkowanie rolnicze), ograniczona ilość zadrzewień oraz zadarnień. W obrębie planowanych prac budowlanych oraz potencjalnym obszarze oddziaływania nie stwierdzono także występowania płazów.

W związku z charakterem planowanego przedsięwzięcia, prognozuje się zastosowanie rozwiązań chroniących jedynie w zakresie ochrony wód powierzchniowych, podziemnych i gleby. W pozostałych, istotnych zakresach – powietrze atmosferyczne i klimat akustyczny – nie przewiduje się wystąpienia znaczących oddziaływań, powodujących konieczność stosowania technicznych rozwiązań, chroniących środowisko.

Rozwiązania, chroniące środowisko w trakcie trwania prac budowlanych.

Wszystkie materiały budowlane będą dostarczane na plac budowy bezpośrednio przed ich wbudowaniem, bez prawa składowania ich w pasie drogi i na gruntach sąsiadujących.

• Środowisko przyrodnicze

- Porządek na terenie budowy i jej zapleczu utrzymywany będzie dzięki np. odpowiedniej ilości i lokalizacji pojemników na odpady, z podziałem na odpady bytowe oraz odpady niebezpieczne, a także sanitariatów i prowadzeniu właściwej gospodarki materiałowej.
- Należy w maksymalnym stopniu wykorzystać warstwę gruntu czynnego biologicznie (humus), który na czas budowy winien być złożony w hałdach, a po zakończeniu prac należy ponownie wykorzystać do rekultywacji terenu.
- Brak wycinki drzew do niezbędnego minimum.

• Zabezpieczenie drzew i krzewów na placu budowy

Teren budowy jest miejscem, gdzie występują liczne zagrożenia dla żywotności i stanu sanitarnego drzew i krzewów w postaci bezpośrednich uszkodzeń mechanicznych lub

niekorzystnych zmian warunków siedliskowych. Dlatego też drzewa i krzewy występujące na placu budowy nie powinny pozostać bez skutecznego zabezpieczenia

- **Środowisko gruntowo - wodne**

Planowana inwestycja nie wpłynie na ochronę, pogorszenie stanu oraz jakości wód powierzchniowych i podziemnych. Skala przedsięwzięcia, (brak zmiany w ilości wód opadowych i roztopowych odprowadzanych bezpośrednio do gruntu – ilość nie ulegnie zmianie, ścieki komunalne będą przekazywane do oczyszczalni ścieków) oraz rodzaj inwestycji nie będzie miał wpływu na wody powierzchniowe i podziemne.

- **Klimat akustyczny**

Ze względu na przewidywane krótkotrwałe oddziaływania akustyczne, przenikające do środowiska, prace drogowe na terenach oraz w pobliżu zabudowy mieszkalnej odbywać się będą wyłącznie w porze dziennej, tj. w godz. 6.00 – 22.00. Jedyna możliwość ograniczenia emisji hałasu w czasie budowy polega na stosowaniu maszyn o niskiej emisji hałasu do środowiska w nienagannym stanie technicznym. Zaplecze budowy należy zlokalizować na terenie położonym w możliwie największej odległości od terenów chronionych przed hałasem.

- **Stan aerosanitarny**

Wykonawca prac budowlanych powinien zapewnić jak najmniej uciążliwą dla powietrza technologię prac budowlanych, w tym stosować zabezpieczenia przed pyleniem w trakcie transportu materiałów oraz w trakcie ich składowania na placu budowy.

- **Gospodarka odpadami**

Odpady betonowe, powstające w trakcie prac budowlanych, zostaną poddane odzyskowi i wykorzystane przy pracach budowlanych. Realizacja inwestycji, obok odpadów z grupy 17, spowoduje powstanie typowych odpadów z grupy 20.

Odpady będą zbierane w sposób selektywny. Zabronione jest mieszanie odpadów niebezpiecznych różnych rodzajów, oraz mieszania odpadów niebezpiecznych z odpadami innymi, niż niebezpieczne. Transport odpadów niebezpiecznych z miejsc ich powstawania do miejsc odzysku lub unieszkodliwiania odpadów będzie prowadzony z zachowaniem przepisów, obowiązujących przy transporcie towarów niebezpiecznych

Rodzaje i przewidywana ilość wprowadzanych do środowiska substancji lub energii przy zastosowaniu rozwiązań chroniących środowisko.

Ścieki tego typu, powstające trakcie budowy, będą wywożone poza teren inwestycji. Nie przewiduje się powstawania ścieków technologicznych.

Wody opadowe z drogi powiatowej nr 3213G będą odprowadzane do przydrożnych rowów. Po realizacji zadania, z uwagi na charakter przedsięwzięcia, nie przewiduje się znaczącego zwiększenia ilości wód opadowych, odprowadzanych z drogi.

Z uwagi na niewielki ruch pojazdów na drodze nr 3213G, nie nastąpią przekroczenia dopuszczalnych stężeń zawiesiny ogólnej i węglowodorów ropopochodnych w wodach opadowych pochodzących ze spływów powierzchniowych.

Emisja hałasu w trakcie realizacji zadania związana będzie głównie z pracą maszyn budowlanych. Przedmiotowe przedsięwzięcie budowlane będzie źródłem nadmiernego hałasu i może powodować lokalne uciążliwości w czasie trwania w/w przebudowy. W czasie budowy jedynie niektóre prace budowlane powodują emisję hałasu do środowiska, dlatego też mogące pojawić się uciążliwości w fazie budowy mają charakter chwilowy i nieciągły, ograniczony.

Biorąc pod uwagę krótki prac budowlanych (przewidywany okres realizacji inwestycji przyjęty wynosi maksymalnie 3 miesiące) emisja zanieczyszczeń pyłowo-gazowych nie będzie wyróżniana z tła – nie będzie stanowić ponadnormatywnej uciążliwości dla środowiska.

Przedmiotowe zadanie leży częściowo na terenie korytarzy ekologicznych 2005 i 2012. Realizowane przedsięwzięcie nie stanowi zagrożenia dla istniejących korytarzy ekologicznych. Przedmiotem inwestycji jest bowiem przebudowa istniejącej drogi powiatowej w istniejącym pasie drogowym – w śladzie istniejącej drogi. Istniejąca droga powiatowa nie stanowi zagrożenia dla przerwania ciągłości korytarzy ekologicznych oraz zachodzących w ich obrębie powiązań przyrodniczych.

Projektowane przedsięwzięcie w fazie realizacji i eksploatacji nie niesie za sobą ryzyka wystąpienia poważnej awarii związanej z używanymi do przebudowy dróg materiałami i technologią robót drogowych.

Nie planuje się przeprowadzenia prac rozbiórkowych mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Elementem mogącym nieznacznie wpływać na środowisko jest rozbiórka nawierzchni drogi, głównie frezowanie nawierzchni. W wyniku wykonywania tych robót może dojść do podwyższonej emisji pyłów, które należy wyeliminować poprzez zastosowanie sprawnego sprzętu do rozbiórki nawierzchni - zraszacze, spryskiwacze.

W związku z powyższym dla planowanego przedsięwzięcia nie jest konieczne przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko wymaganej art. 63 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r., poz. 283 z późn. zm.)

Podsumowując, tut, organ po dokonaniu analizy powyższych uwarunkowań, w tym miejsca usytuowania przedsięwzięcia, a także jego możliwego oddziaływania na środowisko wyraził opinię, iż nie będzie konieczne przeprowadzenie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Stwierdzając brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia organ uwzględnił skalę przedsięwzięcia, wielkość zajmowanego terenu oraz ich wzajemnych proporcji, a także rodzaj i skalę możliwego oddziaływania inwestycji. W związku z powyższym postanowiono jak na wstępie.

W związku z powyższym dla planowanego przedsięwzięcia nie jest konieczne przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko wymaganej art. 63 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko

Pouczenie

Od niniejszej decyzji przysługuje stronom odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Gdańsku w terminie 14 dni od daty jego doręczenia za pośrednictwem Wójta Gminy Gardeja.

z up. WÓJTA
INSPEKTOR
ds. ochrony środowiska, rolnictwa,
leśnictwa i gospodarki wodnej
Anita Gudowska

Otrzymują:

1. Zarząd Powiatu w Kwidzynie,
2. Strony postępowania,
3. a/a

Sporządziła Anita Gudowska

Do wiadomości:

1. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku, ul. Chmielna 54/57; 80-748 Gdańsk,
2. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kwidzynie ul. Chopina 40, 82-500 Kwidzyn
3. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku. Zarząd Zlewni w Tczewie.

CHARAKTERYSTYKA PRZEDSIĘWZIĘCIA

Przedmiotem inwestycji jest przebudowa istniejącej drogi powiatowej nr 3213G Nowa Wioska-Klasztorek na odcinku km 0+000 - 2+242, o długości 2,242 km.

Przedmiotowa droga powiatowa nr 3213G została zakwalifikowana w układzie dróg powiatowych powiatu kwidzyńskiego jako droga klasy technicznej „L” o poniższych parametrach:

- szlakowy na odcinku drogi poza terenem zabudowanym, przez miejscowość Klasztorek przekrój półhuliczny. W miejscowości Klasztorek po jednej stronie drogi usytuowany jest chodnik o nawierzchni z kostki betonowej polbruk. Stan techniczny chodnika jest dostateczny.
- szerokość nawierzchni zmienna, około 4,50 - 5,50 m, krawędź nawierzchni po obu stronach drogi uszkodzona – liczne ubytki.

Stan techniczny nawierzchni drogi jest zły. Na całej nawierzchni wzdłuż drogi, występują nierówności podłużne i poprzeczne, uszkodzona jest również krawędź nawierzchni. Na podstawie obserwacji w terenie oraz wykonanych pomiarów, należy stwierdzić, że stan techniczny konstrukcji nawierzchni oraz podłoża jest niezadowalający. Obserwuje się postępującą degradację nawierzchni drogi.

Odwodnienie drogi generalnie wymaga naprawy, po opadach deszczu, utrzymują się dłuższy czas zastoiska wody. Konieczne jest również wykonanie odmulenia rowów wzdłuż drogi, ścinka zawyżonych poboczy oraz oczyszczenie lub wymiana tych przepustów zlokalizowanych pod jezdnią, które będą tego wymagały.

W ramach inwestycji nie planuje się wycinki drzew przydrożnych.

Całkowita powierzchnia istniejącego pasa drogowego wynosi 3,3614 ha, w tym powierzchnia nawierzchni:

- bitumicznych dróg – 1,12 ha
- brukowanych chodników i miejsc postojowych – 0,04 ha,
- powierzchni zielnych – 2,2014 ha.

Szerokość nawierzchni winna wynosić 5,50 m. W przypadku konieczności zastosowania rozwiązań uspokajających ruch na terenie zabudowy, szerokość pasa ruchu może być zmniejszona o 0,25 m, tj. szerokość nawierzchni będzie wynosić 5,00 m.

Przyjmuje się naprawę nawierzchni poprzez wzmocnienie podłoża w miejscach występowania przełomów oraz pasów krawędziowych, wyrównanie istniejącej nawierzchni masą bitumiczną, rozłożenie geosiatki wmacniającej podłożę, ułożenie warstwy wiążącej z betonu asfaltowego o zwiększonej odporności na koleinowanie, wykonanie warstwy ścieralnej na gorąco.

Przebudowa skrzyżowań nastąpi tylko w obrębie pasa drogowego w przypadku konieczności zwiększenia bezpieczeństwa użytkowników dróg.

Na zjazdach na drogi utwardzone i nieutwardzone ułożona zostanie nawierzchnia z betonu asfaltowego dwuwarstwowo i jednowarstwowo na podbudowie z kruszywa łamanego stabilizowanego mechanicznie lub z kostki betonowej.

W obrębie wsi Nowa Wioska wzdłuż drogi powiatowej planuje się wykonanie chodnika o długości około 350 m z kostki betonowej.

Planowane przedsięwzięcie nie jest położone w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią. Przedsięwzięcie nie sąsiaduje z:

- obszarami wodno-błotnymi oraz obszarami o płytkim zaleganiu wód podziemnych, w tym siedliskami łągowymi oraz ujściami rzek;
- obszarami objętymi ochroną, w tym strefami ochronnymi ujęć wód i obszarami ochronnymi zbiorników śródlądowych

Projektowane przedsięwzięcie w fazie realizacji i eksploatacji nie niesie za sobą ryzyka wystąpienia poważnej awarii związanej z używanymi do przebudowy dróg materiałami i technologią robót drogowych.

Nie planuje się przeprowadzenia prac rozbiórkowych mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

z up. WOJTA
INSPEKTOR
ds. ochrony środowiska, rolnictwa
leśnictwa i gospodarki wodnej
Anita Gudowska